

Kvalitetsudvikling

Dansk Kvalitetsdatabase for Nyfødte: Standarden for tidlig hud-mod-hud- kontakt øges

Positiv udvikling i andelen af indlagte nyfødte med tidlig hud-mod-hud-kontakt. Styregruppen sigter efter målopfyldelse på $\geq 70\%$ på alle landets neonatalafdelinger (resumé af årsrapport 2021).

Bo Mølholm Hansen, Tine Brink Henriksen, Lars Bender, Olga Nikitina, Malene Horskjær, Rikke Monrad, Tenna Gladbo Salmonsens, Gitte Zachariassen, Esther Garne, Kristina Garne Holm, Kristian Vestergaard, Annemi Lyng Frandsen, Annette Ottesen, Simon Trautner, Pernille Pedersen, Ragnhild Maastrup, Ulrik Schiøler Kesmodel, Jesper Padkær Petersen, Elisabeth Pöckel, Jakob Riis, Annette Odby, Heidi Theresa Ørum Cueto.

Interessekonflikter ingen

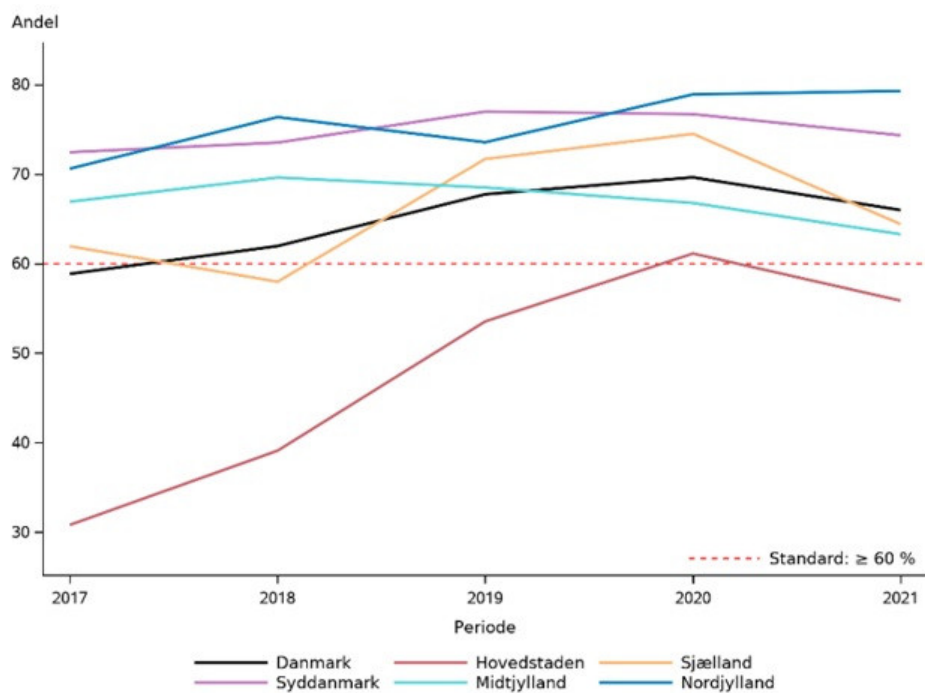
Hud-mod-hud-kontakt mellem forældre og mature/præmature børn har markant positive effekter på barnets temperatur, blodsukker, fysiske stabilitet og beskytter mod sepsis. Det styrker familie-barnrelationen, øger amning (længde og eksklusivitet) samt reducerer stress hos både barn og forældre. Hud-mod-hud-kontakt er udbredt på danske neonatalafdelinger og har gennem mere end 30 år udviklet sig fra »nice to do« til »need to do«. Den kliniske retningslinje fra 2015 og Sundhedsstyrelsen anbefaler tidlig (inden seks timer) hud-mod-hud-kontakt til raske og syge nyfødte. Hud-mod-hud-kontakt er tidlig inddragelse af forældrene i plejen af deres nyfødte barn og en anerkendelse af, at de er de vigtigste personer i barnets liv. Indikatoren afspejler således den lokale indsats og ressourceallokering til dette område.

»Hud-mod-hud-kontakt« (indikator 5) måler andelen af indlagte børn født i uge (gestationsalder = GA) 28-43, der inden for de første 6 timer efter fødslen har mindst 60 minutters hud-mod-hud-kontakt med en af deres forældre. Indikatoren inkluderer således alle indlagte nyfødte (undtagen de ekstremt tidligt fødte), som indlægges inden for 6 timer efter fødslen, og er dermed yderst relevant for alle danske afdelinger, der tager sig af syge nyfødte. I databasens levetid (2017-2021) er andelen af indlagte nyfødte med tidlig hud-mod-hud-kontakt steget fra 59% til 66% (Figur 1). I 2021 er den nuværende standard på $\geq 60\%$ dermed opfyldt på landsplan og i alle regioner undtagen Region Hovedstaden. Trods den positive udvikling 2017-2020 ses dog en tilbagegang i 2021 i alle regioner undtagen Region Nordjylland. Det overraskende fald kan både skyldes et kvalitetsproblem og et registreringsproblem. – Begge årsager kan være foranlediget af travlhed og stor udskiftning af (eller decideret mangel på) sygeplejersker på afdelingerne.

På landsplan opfylder 12 afdelinger standarden, mens 6 afdelinger ikke når målopfyldelse. Der er stor variation mellem afdelingerne (37-88%). På landsplan er andelen af tidlig hud-mod-hud-kontakt stratificeret på tre GA-grupper hhv. 43% (GA 28-31 uger), 69% (GA 32-36 uger) og 66% (GA ≥ 37 uger)

(Figur 1). Hud-mod-hud-kontakt er dermed sværest at opnå med de mindste børn.

Figur 1. Udvikling i andelen af indlagte børn med GA 28-43, der inden for de første 6 timer efter fødslen har mindst 60 minutter hud-mod-hud-kontakt, 2017-2021

Indikatorresultat stratificeret på GA-gruppe, 2021

2021	Tæller/nævner	Andel (%)	95% CI
GA 28-31	147/339	43	38-49
GA 32-36	1.408/2.030	69	67-71
GA 37+	2.185/3.298	66	64-68
Total	3.740/5.667	66	64-67

En indlæggelse på en neonatalafdeling kan i sig selv være en svær start på livet for barnet og en traumatisk oplevelse for forældrene, men hud-mod-hud-kontakt kan hjælpe til at mindske dette og derved have positiv betydning for mange syge nyfødte og deres forældre. Selvom standarden har været opfyldt siden 2018, ønsker vi at bibeholde indikatoren og i stedet øge standarden til 70% fra 2022. Fokus på hud-mod-hud-kontakt er til stadighed god kvalitet for pleje af børn og deres familier på neonatalafdelingerne. En øgning af standarden og en forbedring af praksis vil derfor være et kvalitetsløft for hele Danmarks neonatale område. Styregruppen opfordrer afdelinger, der ikke opfylder indikatoren til at have fokus på etablering af tidlig hud-mod-hud-kontakt.

Årsrapporten og resuméet er udarbejdet af RKKP's Videntcenter og formændene for DKN i samarbejde med styregruppen. Årsrapporten har været i review.

Hele rapporten kan læses sundhed.dk: <https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/kvalitet/kliniske-kvalitetsdatabaser/graviditet-og-foedsel/nyfoedte/>

REFERENCE

1. Conde-Agudelo A et al. Kangaroo mother care to reduce morbidity and mortality in low birthweight infants. Cochrane Database Syst Rev. 2016;2016(8):CD002771.

